

УДК 343.13(045)

ЗАСТОСУВАННЯ ГРОШОВОГО СТЯГНЕННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

APPLICATION MONETARY PENALTY IN CRIMINAL PROCEEDINGS

Лиманська М.В.,
*здобувач кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ України,
суддя Городнянського районного суду
Чернігівської області*

У статті узагальнено норми нового Кримінального процесуального кодексу України щодо застосування грошового стягнення як заходу забезпечення кримінального провадження, досліджено загальні правила застосування даного заходу забезпечення кримінального провадження, розкриваються повноваження слідчого судді та суду при застосуванні грошового стягнення, процесуальний порядок його застосування.

Ключові слова: кримінально-процесуальний примус; заходи забезпечення кримінального провадження; накладення грошового стягнення; кримінально-процесуальна відповідальність.

В статье обобщены нормы нового Уголовного процессуального кодекса Украины относительно применения денежного взыскания как меры обеспечения уголовного производства, исследованы общие правила применения данной меры обеспечения уголовного производства, раскрываются полномочия следственного судьи и суда при применении денежного взыскания, процессуальный порядок наложения и отмены денежного взыскания.

Ключевые слова: уголовно-процессуальное принуждение, уголовно-процессуальная ответственность, меры обеспечения уголовного производства, применение денежного взыскания.

The article summarizes the provisions of the new Criminal Procedure Code of Ukraine regarding the use of a monetary penalty as a measure to ensure the criminal proceedings, investigated general rules for the application of this measure to ensure criminal proceedings reveals powers of the investigating judge and the court in the application of monetary penalties and remedial order imposing monetary penalty abolition.

Key words: criminal procedural coercion, criminal responsibility, measures to ensure the criminal proceedings, the use of a monetary penalty.

Постановка проблеми. Застосування на практиці окремих положень нового Кримінального процесуального кодексу України від 13 квітня 2013 року показує, що запроваджена законодавцем нова система заходів кримінально-процесуального примусу працює не в повному обсязі, а деякі складові цієї системи не працюють взагалі. Недостатня врегульованість стосується, зокрема, правової регламентації застосування такого заходу забезпечення криміналь-

ного провадження, як грошове стягнення. Тому норми чинного КПК потребують подальшого наукового аналізу та вдосконалення.

Стан дослідження. Чинний КПК України створений завдяки багаторічним зусиллям науковців, експертів в галузі права, практиків-юристів. В ньому запроваджено нову систему заходів кримінально-процесуального примусу та кримінально-процесуальної відповідальності. Дослідженням проблем

застосування цих заходів присвячено праці таких українських та російських учених: В. Бринцева, Ю. Грошевого, В. Назарова, В. Зеленецького, В. Мальяренка, В. Махова, Б. Булатова, та ін. Однак праці цих вчених не в достатній мірі висвітлюють проблемні питання застосування заходів кримінального примусу, зокрема накладення грошового стягнення.

Виклад основного матеріалу. Одним із завдань кримінального судочинства у статті 2 чинного КПК України законодавець визначив забезпечення швидкого, повного неупередженого розслідування і судового розгляду, а до загальних засад кримінального провадження законодавець також відніс і розумність його строків.

Проте реалізації цих завдань на практиці нерідко заважає негативна поведінка самих учасників кримінального процесу, зокрема обвинуваченого, свідків, потерпілого, які порушують адресовані їм правові приписи, не виконують покладених на них законом обов'язків.

З метою усунення та попередження такої негативної поведінки учасників кримінального процесу в чинному КПК запроваджено забезпечувальні механізми, заходи примусу, передбачено кримінально-процесуальну відповідальність.

Норми, які регламентують підстави та порядок застосування у кримінальному процесі забезпечувальних механізмів та заходів примусу, об'єднано в розділ II КПК, який має назву «Заходи забезпечення кримінального провадження».

У чинному КПК України не визначено поняття заходів забезпечення кримінального провадження.

В науковій літературі під цими заходами розуміються передбачені кримінально-процесуальним законодавством процесуальні засоби примусового характеру, що застосовуються у сфері кримінального судочинства уповноваженими на те посадовими особами і державними органами за наявності підстав і в порядку, передбаченому законом, щодо обвинувачених, підозрюваних та інших осіб для попередження і припинення їхніх неправомірних дій з метою успішного розслідування і вирішення завдань кримінального судочинства [2, с. 290].

Законодавцем розроблено систему заходів забезпечення кримінального провадження, види яких передбачені у ст. 131 КПК. До цих заходів віднесено: 1) виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід; 2) накладення грошового стягнення; 3) тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом; 4) відсторонення від посади; 5) тимчасовий доступ до речей і документів; 6) тимчасове вилучення майна; 7) арешт майна; 8) затримання особи; 9) запобіжні заходи.

У статті 132 КПК України встановлено загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження, але порядок застосування кожного заходу регламентується різними главами Розділу II КПК.

Всі вказані заходи спрямовані на досягнення єдиної мети – забезпечити належний порядок кримінального провадження, його дієвість, але кожен

з цих заходів має власні специфічні призначення і мету [4, с. 2].

Грошове стягнення має двояку природу. Цей захід є одночасно і заходом примусу, і видом кримінально-процесуальної відповідальності. На деяких аспектах його застосування автор зупиниться в цій статті.

Цілий ряд норм КПК наділяє учасників кримінального провадження правами та обов'язками. Належне, сумлінне ставлення до їх виконання є проявом поваги особи до Закону, сприяє реалізації завдань кримінального судочинства.

Невиконання процесуальних обов'язків і порушення взятих на себе учасником кримінального провадження зобов'язань розглядаються в КПК України як кримінально-процесуальні правопорушення, які тягнуть кримінально-процесуальну відповідальність. Різні види цієї відповідальності мають різні форми впливу на учасників кримінального провадження, який може бути як фізичним (наприклад, здійснення приводу особи в судові засідання у разі її неявки добровільно), так і матеріальним (наприклад, звернення застави в дохід держави у разі порушення підозрюваним, обвинуваченим покладених на нього обов'язків).

Як слушно відзначається, застосування такого заходу забезпечення кримінального провадження, як грошове стягнення, виражається в матеріальному впливі державного органу на учасників кримінального провадження і має своїм призначенням забезпечення виконання цими учасниками процесуальних обов'язків, що передбачені КПК України [2, с. 291].

Аналіз відповідних норм чинного закону дозволяє стверджувати, що законодавцем розмежовані випадки накладення грошового стягнення за порушення кримінально-процесуальних обов'язків у кримінальному процесі та випадки притягнення до адміністративної відповідальності за порушення таких обов'язків. Невиконання певними учасниками кримінального провадження спеціально визначених у КПК обов'язків (зокрема неявка на виклик, невиконання кримінально-процесуальних зобов'язань) є кримінально-процесуальним правопорушенням та тягне за собою специфічну кримінально-процесуальну відповідальність. Невиконання таких кримінально-процесуальних обов'язків, як порушення порядку в судовому засіданні, злісна неявка свідка до суду, визнається проявом неповаги до судової влади та підставою для притягнення до адміністративної відповідальності.

На відміну від кримінально-процесуального законодавства України, у кримінально-процесуальному законодавстві Російської Федерації порушення порядку в судовому засіданні розглядається як кримінально-процесуальне правопорушення, яке є підставою для притягнення до кримінально-процесуальної відповідальності (ст. 117 КПК РФ) [8].

Процесуальний порядок застосування грошового стягнення визначений у главі 12 КПК України (статті 144-147 КПК).

За загальними правилами грошове стягнення може бути накладено ухвалою слідчого судді або суду на

учасника кримінального провадження за невиконання ним процесуальних обов'язків (ст. 144 КПК).

Проте в цій нормі закону не наведено переліку осіб, на яких може бути накладено грошове стягнення та випадки його застосування. Коло таких осіб, випадки, в яких накладається грошове стягнення, та його розміри визначаються іншими статтями, які розташовані в різних главах кодексу.

Суб'єктами застосування грошового стягнення є такі учасники кримінального провадження, як підозрюваний, обвинувачений, потерпілий, цивільний відповідач, свідок, законний представник неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого (батьки, опікуни, піклувальники). Крім того, незважаючи на те, що закон не відносить поручителя до учасників кримінального провадження, законодавцем передбачена можливість накладення на нього грошового стягнення, оскільки він теж має кримінально-процесуальні обов'язки та бере участь у провадженні.

На відміну від КПК України, кримінально-процесуальне законодавство РФ дозволяє застосовувати грошове стягнення до більш широкого кола учасників кримінального провадження у разі неявки в судове засідання, включаючи присяжного, а також до будь-яких осіб, які, хоч і не є учасниками кримінального провадження, але порушують порядок в судовому засіданні (ст. 111, 117, 333 КПК РФ) [8].

Підставами накладення грошового стягнення є неявка визначених КПК учасників кримінального провадження на виклик слідчого, прокурора, слідчого судді та суду, а також невиконання кримінально-процесуальних зобов'язань: особистого зобов'язання, особистої поруки, зобов'язання нагляду за неповнолітнім підозрюваним, обвинуваченим (ст.ст. 139, 179, 180, 323, 325, 326, 327, 493 КПК України).

Таким чином, законодавець не обмежується загальними правовими приписами про застосування грошового стягнення, а конкретизує їх, спеціально обумовлюючи випадки, коли і до кого саме може бути застосовано даний захід процесуального примусу.

Так, за правилами ч. 1 ст. 139 КПК України, якщо підозрюваний, обвинувачений, свідок, потерпілий, цивільний відповідач, який був у встановленому порядку викликаний (зокрема, наявне підтвердження отримання ним повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом), не з'явився без поважних причин або не повідомив про причини свого неприбуття, на нього накладається грошове стягнення. В залежності від того, на чий виклик вони не прибули, визначається сума стягнення. Якщо на виклик слідчого чи прокурора – від 0,25 до 0,5 розміру мінімальної заробітної плати, якщо на виклик слідчого судді чи суду – у розмірі від 0,5 до 2 розмірів мінімальної заробітної плати.

Ця норма має імперативний характер і свідчить про обов'язок суб'єкту влади щодо накладення грошового стягнення у випадку встановлення обставин, передбачених вказаною статтею.

Аналогічні положення містяться також у статтях 323, 325, 326, 327 КПК, які передбачають наслідки

неприбуття в судове засідання підозрюваного, обвинуваченого (ст. 323), свідка (ст. 327), потерпілого (ст. 325), цивільного відповідача (ст. 326). Проте ці норми не зобов'язують, а надають право суду накладати на вказаних осіб грошове стягнення в разі їх неявки за викликом у судове засідання. В цьому вбачається колізія вказаних норм з положеннями ч. 1 ст. 139 КПК України. Нам видається, що перевага має бути надана імперативу, оскільки невідворотність відповідальності за порушення закону є одним із базових принципів теорії держави і права.

Ще однією нормою, яка не містить обов'язковості, є стаття 179 КПК, яка передбачає, що коли до підозрюваного, обвинуваченого застосовано запобіжний захід у виді особистого зобов'язання, та на нього покладено обов'язки, передбачені ст. 194 КПК, в разі їх невиконання до нього може бути застосований більш жорсткий запобіжний захід, і на нього може бути накладено грошове стягнення в розмірі від 0,25 розміру мінімальної заробітної плати до 2-х розмірів мінімальної заробітної плати.

За правилами статті 180 КПК України на поручителя накладається грошове стягнення у разі невиконання ним взятих на себе зобов'язань при застосуванні до підозрюваного, обвинуваченого запобіжного заходу у виді особистої поруки. При цьому розміри грошового стягнення законодавцем диференційовано в залежності від тяжкості кримінального правопорушення, інкримінованого підозрюваному, обвинуваченому (ч. 5 ст. 180 КПК).

Статтею 493 КПК передбачено можливість передачі неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого під нагляд законних представників (батьків, опікунів, піклувальників) або представників адміністрації установи, в якій виховується дитина, з одночасним їх попередженням про наслідки невиконання обов'язку здійснювати цей нагляд. У разі порушення вказаними особами зобов'язання здійснювати нагляд за неповнолітнім та забезпечувати його явку на виклик, на них в силу ч. 5 ст. 493 КПК України накладається грошове стягнення від двох до п'яти розмірів мінімальної заробітної плати.

У всіх випадках, що наведені вище, грошове стягнення застосовується як під час досудового розслідування за ухвалою слідчого судді, так і під час судового провадження – за ухвалою суду.

Під час досудового розслідування ініціювати застосування грошового стягнення може слідчий, прокурор, а також слідчий суддя. Під час судового провадження грошове стягнення може бути застосовано з ініціативи прокурора, котрий підтримує державне обвинувачення у цьому провадженні, а також з ініціативи суду (ч. 2 ст. 144 КПК).

Виходячи зі змісту статті 145 КПК України, дотримання письмової форми клопотання про накладення грошового стягнення із зазначенням всіх передбачених цією статтею реквізитів вимагається тільки на стадії досудового розслідування. До клопотання додаються копії матеріалів, якими слідчий, прокурор обґрунтовує свої доводи. Клопотання має бути мотивоване та обґрунтоване доказами.

Під час здійснення судового провадження дотримання письмової форми відповідного клопотання прокурора законом не вимагається. На наш погляд, обов'язковість письмового оформлення такого клопотання і під час судового провадження доцільно було б передбачити в КПК України, оскільки в клопотанні ставиться питання про притягнення особи до кримінально-процесуальної відповідальності, а в силу ст. 132 КПК прокурор, слідчий повинен мотивувати своє клопотання про застосування будь-якого заходу забезпечення кримінального провадження, а також надати суду відповідні докази на його обґрунтування.

Відповідно до статті 146 КПК України під час судового розслідування клопотання про накладення грошового стягнення на особу розглядається слідчим суддею не пізніше трьох днів із дня його надходження до суду з обов'язковим повідомленням ініціатора клопотання та особи, на яку може бути накладено це стягнення. Їх неприбуття не перешкоджає розгляду питання. Слід відмітити, що незначний строк розгляду клопотання, як правило, не дозволяє слідчому судді отримати підтвердження належного повідомлення особи про розгляд зазначеного клопотання. Згідно положень ч. 8 ст. 135 КПК України повідомлення про виклик має бути вручено не пізніше, ніж за три дні до дня, коли особа зобов'язана прибути за викликом. У випадку встановлення КПК строків здійснення процесуальних дій, які не дозволяють здійснити виклик у зазначений строк, особа має отримати повістку про виклик або бути повідомленою про нього іншим шляхом якнайшвидше, але в будь-якому разі з наданням їй необхідного часу для підготовки та прибуття за викликом. За таких обставин при розгляді питання про накладення грошового стягнення за неявку на виклик не завжди можна встановити дійсні обставини порушення особою процесуального обов'язку та обґрунтовано прийняти рішення про накладення грошового стягнення. Особливо це стосується порядку, передбаченого ч. 2 ст. 142 КПК, відповідно до якої під час судового провадження питання про накладення грошового стягнення на особу розглядається негайно після його ініціювання. В цьому випадку суд, розглядаючи питання про накладення грошового стягнення, тобто про притягнення до кримінально-процесуальної відповідальності, вирішує питання про права та обов'язки особи без її повідомлення про це. Це не відповідає загальним заходам кримінального провадження, а саме положенням ч. 3 ст. 21 КПК України, в силу якої кожен має право на участь у розгляді в суді будь-якої інстанції справи, що стосується його прав та обов'язків, у порядку, передбаченому КПК.

Слід зазначити, що найбільш поширеною підставою для накладення грошового стягнення на учасників кримінального судочинства є неявка їх без поважної причини в судове засідання. Законодавець у статті 138 КПК визначив перелік причин неявки вказаних осіб на виклик, які визнаються поважними. До них віднесено неможливість прибути на виклик у зв'язку із: затриманням, триманням під вартою або відбуванням покарання; тяжкою хворобою або пере-

буванням у закладі охорони здоров'я у зв'язку з лікуванням або вагітністю; обставинами непереборної сили та ін. Але неповідомлення цими особами про причини неявки є самостійною підставою для накладення грошового стягнення в силу ч. 1 ст. 139 КПК.

У зв'язку з цим доцільним є своєчасне роз'яснення вказаним учасникам процесу обов'язку повідомляти про причини неявки на виклик та ознайомлення їх з переліком поважних причин неявки за викликом. Ця інформація повинна бути передбачена у тексті повістки про виклик, яка направляється особі.

Відповідно до ч. 3 ст. 146 КПК слідчий суддя, суд, встановивши, що особа не виконала покладений на неї процесуальний обов'язок без поважних причин, накладає на неї грошове стягнення.

Дана норма є імперативною, і у разі встановлення відсутності поважних причин невиконання особою процесуального обов'язку суд зобов'язаний накладати грошове стягнення.

В той же час у випадках, передбачених ч. 5 ст. 180 КПК (невиконання взятих на себе зобов'язань поручителем при обранні запобіжного заходу особистої поруки) та ч. 5 ст. 493 КПК України (невиконання батьками, опікунами і піклувальниками здійснення нагляду за неповнолітнім підозрюваним чи обвинуваченим), наявність поважних причин невиконання особою кримінально-процесуального зобов'язання не звільняє їх від кримінально-процесуальної відповідальності у виді грошового стягнення, а лише має бути врахована слідчим суддею, судом при визначенні розміру стягнення.

За правилами КПК України питання накладення грошового стягнення під час судового розгляду кримінального провадження, яке здійснюється судом у складі колегії суддів або судом присяжних, вирішується більшістю голосів (ст. 375, 383, 391 КПК).

Частиною 3 ст. 146 КПК передбачає, що копія відповідної ухвали не пізніше наступного робочого дня після її постановлення надсилається особі, на яку було накладено грошове стягнення. Ця норма, на думку автора, стосується лише тих випадків, коли грошове стягнення було накладено на особу в її відсутності. Якщо клопотання вирішено в присутності особи, на яку накладено грошове стягнення, то копія відповідної ухвали має бути вручена цій особі негайно після її проголошення.

Нормами КПК України не передбачено право оскарження ухвали слідчого судді, суду про накладення грошового стягнення.

Згідно ч. 5 ст. 532 КПК України ухвали слідчого судді та суду, які не можуть бути оскаржені, набирають законної сили з моменту їх оголошення.

Частиною 1 статті 535 КПК передбачено, що судові рішення, що набрали законної сили, якщо інше не встановлено законом, звертається до виконання не пізніше, як через три дні з дня набрання ним законної сили. У частині 3 цієї статті зазначено, що в разі, якщо судові рішення або його частина підлягає виконанню органами державної виконавчої служби, суд видає виконавчий лист, який звертається до виконання в порядку, передбаченому законом про виконавче провадження.

Враховуючи зазначену норму закону, суд до спливу триденного строку з моменту винесення ухвали про накладення грошового стягнення має виписати виконавчий лист. Виконавчий лист повинен відповідати вимогам ст. 18 Закону України «Про виконавче провадження», відповідно до якої у виконавчому документі має бути зазначений в тому числі індивідуальний ідентифікаційний номер боржника (для фізичних осіб-платників податків). Оскільки питання накладення грошового стягнення в багатьох випадках вирішується у відсутності учасника кримінального провадження, суд після винесення ухвали про накладення грошового стягнення в силу спільного Наказу ДСА та ДПА України від 26.02.2013 року №30/44 «Про затвердження Порядку надання судам загальної юрисдикції інформації про реєстраційні номери облікових карток платників податків боржників та стягувачів» повинен направити електронний запит до податкової служби з метою отримання даних про індивідуальний ідентифікаційний номер. Після отримання цих даних суд має направити виконавчий лист на виконання. Про виконання вказаної ухвали орган ДВС повинен повідомити суд, який постановив судове рішення (ч. 4 ст. 535 КПК).

Проблемними у практичному застосуванні є положення ст. 147 КПК України, якими передбачено порядок скасування ухвали про накладення грошового стягнення.

Так, ч. 1 ст. 147 КПК визначає, що особа, на яку було накладено грошове стягнення та яка не була присутня під час розгляду цього питання слідчим суддею, судом, має право подати клопотання про скасування ухвали про накладення на неї грошового стягнення. Клопотання подається слідчому судді, суду, який виніс ухвалу про накладення грошового стягнення.

Зазначена норма закону встановлює право особи, що не була присутня при ухваленні слідчим суддею, судом рішення про накладення на неї грошового стягнення, ініціювати скасування цієї ухвали, звернувшись з відповідним клопотанням. Проте зазначена норма КПК на відміну від ст. 145 КПК не містить жодної вимоги до форми та змісту цього клопотання, а також (і це головне) не передбачає строку, в який таке клопотання може бути подане.

В цьому випадку законодавцю доречно доповнити норми цієї статті положеннями щодо необхідних реквізитів клопотання та встановлення обов'язку надання доказів, що його обґрунтовують, аналогічними вказаним у ст. 145 КПК, а також надати слідчому судді, суду право залишати клопотання без руху у разі невідповідності форми та змісту клопотання вимогам закону.

Якщо виходити з норм чинного КПК, який не встановлює будь-якого строку на подання заяви про скасування ухвали про накладення грошового стягнення, то особа, на яку накладено це стягнення, може звернутись з клопотанням про скасування такої ухвали в будь-який час. Така правова ситуація є невизначеною та потребує уточнення на

законодавчому рівні. На думку автора, цей строк має складати 7 днів з моменту винесення ухвали про накладення грошового стягнення. При цьому слід враховувати положення ст. 138 КПК, яка наводить перелік поважних причин невиконання процесуального обов'язку з'явитись на виклик, та необхідно встановити можливість поновлення пропущеного строку у разі існування обставин, передбачених ст. 138 КПК.

В силу частини 2 статті 147 КПК слідчий суддя, суд, визнавши доводи особи обґрунтованими, може самостійно скасувати ухвалу про накладення грошового стягнення, а в іншому випадку призначає судове засідання для розгляду клопотання про скасування ухвали про накладення грошового стягнення. Особа, яка подала клопотання, а також слідчий, прокурор, за клопотанням якого було накладено грошове стягнення, повідомляються про місце та час розгляду клопотання, проте їх неприбуття не перешкоджає такому розгляду.

Наведені положення закону надають право слідчому судді, суду самостійно скасувати ухвалу про накладення грошового стягнення, але при цьому не визначають строку, в який слідчий суддя, суд мають вирішити це питання, як і не визначають строку, в який має бути призначено та проведено судове засідання для розгляду клопотання про скасування ухвали про накладення грошового стягнення.

На думку автора, враховуючи вимоги КПК щодо розумності строків вчинення процесуальних дій, слідчий суддя, суд, не пізніше трьох днів із дня надходження клопотання про скасування ухвали про накладення грошового стягнення до суду має право самостійно скасувати ухвалу. Якщо у вказаний строк слідчий суддя, суд самостійно не скасовує ухвалу про накладення грошового стягнення, призначається судове засідання для розгляду клопотання про скасування ухвали про накладення грошового стягнення, яке має бути проведено не пізніше 10 днів з дня надходження клопотання

За правилами ч.ч. 3,4 ст. 147 КПК слідчий суддя, суд скасовує ухвалу про накладення на особу грошового стягнення за результатами його розгляду в судовому засіданні, якщо буде встановлено, що стягнення накладено безпідставно, зокрема встановлено наявність поважних причин неприбуття на виклик, передбачених ст. 138 КПК. Якщо доводи клопотання визнаються слідчим суддею, судом необґрунтованими, останній відмовляє у задоволенні цього клопотання. Ухвала слідчого судді чи суду за результатами розгляду клопотання про скасування ухвали про накладення грошового стягнення відповідно до ч. 4 ст. 147 КПК оскарженню не підлягає.

Слід відмітити, що чинний КПК, на відміну від ЦПК України, не містить положень, які б передбачали можливість здійснення повороту виконання окремо визначених судових рішень у кримінальному судочинстві. Проте на практиці можуть виникати випадки, коли скасування ухвали про накладення грошового стягнення буде відбуватись вже після виконання цієї ухвали. Тому в положеннях ст. 147

КПК було б доцільно передбачити обов'язок слідчого судді, суду у разі встановлення факту повного або часткового виконання стягнення, при задоволенні клопотання про скасування ухвали про накладення грошового стягнення, допуску повернення безпідставно стягнутих коштів.

Проаналізувавши згадані вище норми чинного КПК, автор приходять до висновку про те, що запроваджений в новому КПК механізм застосування такого заходу процесуального примусу, як грошове стягнення є важливим елементом в системі розроблених законодавцем заходів забезпечення кримінального провадження. Цей захід покликаний «спонукати» ви-

конання процесуальних обов'язків учасниками кримінального судочинства та підвищувати авторитет судової влади. Активна реалізація уповноваженими законом особами цього заходу на практиці повинна сприяти швидкому та ефективному провадженню у кримінальних справах, що є одним із завдань кримінального судочинства. Але з метою своєчасного і обгрунтованого використання даного заходу процесуального примусу, а також для забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження, відносно яких застосовується цей захід, законодавцю необхідно доповнити і конкретизувати правове регулювання порядку його застосування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: офіц. вид.: текст, прийнятий Верховною радою України 13 квітня 2012 р. / М-во юстиції України. – К., 2012. – 356 с.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : науково-практичний коментар / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова ; Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», Національна академія правових наук України. – Х. : «Право», 2012. – 844 с.
3. Кожевніков Г. Заходи забезпечення кримінального провадження / Г. Кожевніков // Вісник національної академії прокуратури України, 2012. – № 3. – С. 68–70.
4. В.В. Назаров, Ю.Р. Лахманік Застосування заходів забезпечення кримінального провадження [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://er.nau.edu.ua/jspui/handle/NAU/1854>.
5. Закон України «Про виконавче провадження» текст Верховною радою України зі змінами та доповненнями станом на 1 вересня 2012 р. – Х. : «Одиссей», 2012. – 40 с.
6. Наказ ДСА та ДПА України від 26.02.2013 року №30/44 «Про затвердження Порядку надання судам загальної юрисдикції інформації про реєстраційні номери облікових карток платників податків боржників та стягувачів». Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.court.gov.ua/>.
7. Кузовенкова Ю.А. Денежное взыскание в уголовном судопроизводстве как санкция уголовно-процессуальной ответственности // Всероссийский научный журнал «Общество и право», 2008р. – № 3 – С. 21.
8. Уголовно-процессуальный кодекс Российской Федерации от 18.12.2001, введен в действие с 1 июля 2002г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rg.ru/2001/12/22/upk-dok.html>.